

Меланич А.О.,
*студентка 6 курсу, 2 групи, фінансо-
во-правового факультету Національного
юридичного університету імені Ярослава
Мудрого*

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Ключові слова: Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності, процеси транснаціоналізації, протидія організованій злочинності.

Анотація. У тезах досліджено питання загальних процесів транснаціональної організованої злочинності. Системно розкрито поняття та ознаки «транснаціонального злочину».

Аннотация. В тезисах исследованы вопросы общих процессов транснациональной организованной преступности. Раскрыто понятие и признаки «транснационального преступления».

Ключевые слова: Конвенция ООН против транснациональной организованной преступности, процессы транснационализации, противодействие организованной преступности.

Key words: UNO Convention against transnational organized delinquency, transnationalization process, organized delinquency counteraction.

Annotation. In theses the questions of general processes of transnational organized crime were examined. The concept and meaning of “transnational crime” were revealed.

На Чотирнадцятому конгресі Організації Об'єднаних Націй (далі - ООН), присвяченому тематиці «Активізація заходів попередження злочинності, кримінального правосуддя і забезпечення верховенства права: назустріч здійсненню Порядку денного ООН на період до 2030 року», який відбувся 20-27 квітня 2020 року в Кіото (Японія) делегаціями країн членів ООН розглядалися оптимальні шляхи інтеграції зусиль у галузі запобігання злочинності, серед яких заслуговує уваги питання транснаціональної організованої злочинності [1].

Чинники розвитку транснаціональних злочинних організацій експерти ООН пов'язують із появою відповідних можливостей на

глобальному рівні, що обумовлено довгостроковими тенденціями у світовій політиці й економіці.

Вважаємо, що функціонування транснаціональних злочинних організацій є як причиною, так і наслідком цих глобальних змін, у результаті яких продовжують з'являтися численні нові види злочинів, ускладнюються механізми здійснення вже відомих системі кримінального правосуддя злочинів, виникає потреба розробки більш сучасних, ефективних й уніфікованих стратегій як із проблем попередження транснаціональної злочинності, так і з питань правового регулювання. Зазначимо, що процеси транснаціоналізації зачіпають не лише сфери злочинної діяльності, що традиційно розглядалися як такі, що ґрунтуються на міжнародних операціях – приміром, наркобізнес, торгівля людьми, нелегальна міграція тощо. Транснаціональними стають і традиційно «внутрішні» злочини, такі як корупція, правопорушення у податковій сфері та ін.

Так, аналізуючи положення статей 2,3 Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. можна дійти висновку, що злочин вважається транснаціональним, якщо він: а) вчинений більш ніж в одній державі; б) вчинений в одній державі, але істотна частина його підготовки, планування, керівництва або контролю мала місце в іншій державі; в) вчинений в одній державі, але за участю організованої злочинної групи, що провадить злочинну діяльність у більш ніж одній державі; г) вчинений в одній державі, але його істотні наслідки наявні в іншій державі [2, с.192]. Таким чином, цілком логічним вбачається, що злочинні наслідки, як правило, настають більш ніж для однієї держави і носять міжнародний характер.

Злочинні угруповання, первинно побудовані за національною чи етнічною ознакою, об'єднуються, налагоджують між собою зв'язки та діють як єдине ціле. Це веде до формування єдиного кримінального середовища, що все більшою мірою впливає і на сферу легальних відносин. Відбувається взаємне проникнення кримінальної та легальної складових світового ринку.

Слід зауважити, що злочинна діяльність транснаціональних спільнот є високолатентною. Наприклад, в Україні у 2014 р. було виявлено десять організованих груп з транснаціональними зв'язками, а у 2015 – тільки чотири [2, с.138].

Стосовно протидії транснаціональній організованій злочинності, то важливими є заходи, спрямовані на виявлення організованої злочинної діяльності, пов'язаної з відмиванням брудних грошей. Інший аспект полягає в тому, що використовується регуляторний потенціал місцевих органів влади, агентств охорони навколишнього середовища тощо. Він спрямований на руйнацію «бізнесу» організованих злочинців, завдяки ускладненню процедури отримання необхідних ліцензій, купівлі нерухомості, заснуванні фондів тощо. Важливе значення надається залученню приватного сектору до такої діяльності. Саме ці аспекти запобігання організованій злочинності, зокрема транснаціонального характеру, знайшли відображення у Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності [3, с.201-202].

Узагальнюючи викладене, можна зробити висновки про те, що транснаціональна організована злочинність є найбільш небезпечною формою злочинної діяльності, що загрожує суспільному розвитку людства у цілому. Протидія цьому явищу потребує узгоджених дій міжнародного співтовариства, що суттєво підвищує роль міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері. На нашу думку, саме імплементація Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності в законодавство України має передбачати реалізацію її положень, зокрема, тих, що стосуються питань відповідальності юридичних осіб та захисту свідків. Доцільним є внесення до законодавства нашої країни норм, які б визначали ознаки транснаціональної організованої групи, а також конкретні підходи до протидії саме цьому виду протиправної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Четырнадцатый Конгресс Организации Объединенных Наций по предупреждению преступности и уголовному правосудию [Електронний ресурс].-16.-Режим доступу: <https://undocs.org/pdf?symbol=ru/A/CONF.234/INF/1>.

2. Шостко О. Ю. Сучасний стан організованої злочинності в Україні [Електронний ресурс] / О. Ю. Шостко // Проблеми законності. - 2016. - Вип. 135. - С.136-146. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2016_135_16.

3. Шостко О.Ю. Європейський досвід запобігання організованій злочинності: теоретичні питання [Електронний ресурс] / О.Ю.Шостко // Право України.-2010.-№2.С.198-203.-Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12705/1/Shostko_198-203.pdf.

Науковий керівник: д.ю.н., проф. О.Ю.Шостко